

suptasya tasya gatvaiva pārçvât khaḍgaṃ tam agrahīt
 sa rājā, tena bhūyaç ca prabhāvaṃ divyaṃ āptavān. 228
 tataḥ Pāçupataṃ pāda-prahāreṇa prabodhya tam,
 nirabhartsayad āpannaṃ sa vīro, na 'abadhīt punaḥ. 229
 prāviçac ca 'Asura-puraṃ saparicchadayā tayā
 prāptayā sa svayā sākam siddhyā 'iva 'Asura-kanyayā. 230
 sa ca Pāçupataḥ siddhi-bhrashtaḥ kaṣṭhaṃ agāt param;
 kṛitaghnāç cira-siddhārthā api bhraçyanti hi dhruvam. — 231

«etat sākshād vilokya 'aham iha prāptaḥ paribhraman.
 «tad, devi, priya-samyogas tava bhāvī cirād api, 232
 «yathā Tribhuvanasya 'abhūc; çubhakrid na hi sīdati.»
 iti tasmād dvijāc çrutvā toshaṃ Bandhumatī yayau, 233
 cakāra ca kṛitārthaṃ tam vipraṃ dattvā dhanam bahu.

anyedyuç ca dvijo 'pūrvas tatra 'āgād dūra-deça-jah. 234
 tam ca Bandhumatī sotkā proktābhijñāna-nāmakā
 bhartur vārtam apricchat sâ; so 'tha tām brāhmaṇo 'bhyadhāt: 235
 «na sa, devi, mayā drishtaḥ tvad-bhartā kvāpi, kimtv aham
 «anvarthaḥ Sumano-nāmā tava 'adya grihaṃ āgataḥ; 236
 «tad āçu saumanasyaṃ te bhāvi, 'ity ākhyāti me manah.
 «bhavanty eva ca samyogaç cira-viçeshinām api, 237
 «tathā ca kathayāmy etām atra, devi, kathām; çṛiṇu: —

Nishadhādhipatī rājā Nalo nāma 'abhavat purā, 238
 yasya rūpeṇa vijitaḥ Kāmo manye 'vamānataḥ
 kopita-Tripurārāti-netrāgnāv ajuhota tanum. 239
 tena 'abhāryeṇa sadṛçiḥ bhāryā 'açrāvi vicinvatā
 Damayantī 'iti Bhīmasya Vidarbhadhipateḥ sutā. 240
 Bhīmenāpi vicitya kṣmām dadṛçe tena rājasu
 na Nalād aparo rājā tulyaḥ sva-duhituḥ patiḥ. 241
 atrāntare sva-nagare Damayantī sarovaram
 Bhīmātmajā jalakṛidā-hetor avatatāra sâ. 242
 tatra 'ekam rājahaṃsaṃ sâ drishtvā dashtōtpalāmbujam
 babandha kṛidayā bālā yukti-kshiptōttariyakā. 243
 sa baddho divya-haṃsas tām uvāca vyaktayā girā:
 «rājaputry, upakāraṃ te karishyāmi, vimuñca mām! 244
 «Naishadho 'sti Nalo nāmā rājā, hṛidi vahanti yam
 «sad-guṇair gumphitaṃ hāram iva divyaṅganā api. 245
 «tasya tvam sadṛçiḥ bhāryā, bhartā sa sadṛças tava;
 «tad atra tulya-samyoge Kāma-dūto bhavāmi vām.» 246
 tac çrutvā divya-haṃsaṃ sâ matvā sabhyābhībhaṣiṇam,
 mumoca Damayantī tam, «evam asti!» iti-vādinī; 247
 «na mayā varaṇīyo 'nyo Nalād», iti jagāda ca
 çruti-mārga-praviṣṭeṇa tena 'apahrīta-mānasā. 248

sa ca haṃsas tato gatvā, Nishadheshv āçu çṛīrye
 jalakṛidā-pravṛittena Nalena 'adhyāsitaṃ saraḥ. 249
 Nalaḥ sa rājā drishtvā tam rājahaṃsaṃ manoramam
 babandha svōttariyeṇa līlā-kshipteṇa kautukāt. 250